

**«Формування культури здоров'я дітей
дошкільного віку в умовах закладів
дошкільної освіти»**

УДК 378.016:[373.2-051:614]

Рецензенти:

Кошель А.П. – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної та початкової освіти Національного університету «Чернігівський колегіум імені Т.Г. Шевченка

Олексієнко В.В. – завідувач закладу дошкільної освіти № 26 м. Чернігова

Кошель В. М., Почітаєва О. І., Дубровська І. М.

«Формування культури здоров'я дітей дошкільного віку в умовах закладів дошкільної освіти»: посібник для студентів спеціальності «Дошкільна освіта», працівників закладів дошкільної освіти та батьків / В. М. Кошель, О. І. Почітаєва, І. М. Дубровська – Чернігів: ФОП Баликіна О.В., 2018 – 177с.

Посібник створено для системи дошкільної освіти і містить методичні рекомендації щодо формування культури здоров'я дітей дошкільного віку в умовах закладів дошкільної освіти.

Матеріали посібника присвячені актуальній проблемі валеологічної освіти – формуванню культури здоров'я дітей дошкільного віку в умовах закладів дошкільної освіти. У посібнику проаналізовано науково-педагогічна література з проблеми формування культури здоров'я дітей дошкільного віку; обґрунтовано педагогічні умови формування культури здоров'я дітей дошкільного віку в різновікових групах; наведені методичні рекомендації, розробки та цікавий додатковий матеріал щодо формування культури здоров'я дітей дошкільного віку в умовах закладів дошкільної освіти.

Посібник адресований студентам спеціальності «Дошкільна освіта», викладачам педагогічних коледжів і університетів, працівникам закладів дошкільної освіти та батькам.

© Кошель В. М.

© Почітаєва О. І.

© Дубровська І. М.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	
1.1. Аналіз науково-педагогічної літератури щодо проблеми формування культури здоров'я дітей дошкільного віку у педагогічній теорії та практиці.....	6
1.2. Особливості організації освітнього процесу в різновікових групах закладів дошкільної освіти.....	26
РОЗДІЛ 2. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ В РІЗНОВІКОВИХ ГРУПАХ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	44
2.1. Обґрунтування педагогічних умов формування культури здоров'я дітей дошкільного віку в різновікових групах.....	44
2.2. Модель формування культури здоров'я дітей дошкільного віку в різновікових групах.....	61
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ БАТЬКІВ ЩОДО ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	72
3.1. Ставлення батьків до проблем збереження здоров'я дошкільників.....	72
3.2. Форми співпраці вихователів з батьками дітей.....	78
РОЗДІЛ 4 МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	86
4.1. Методичні рекомендації для вихователів.....	86
4.2. Методичні рекомендації для батьків.....	135
4.3. Корисна інформація до проблеми формування культури здоров'я дітей дошкільного віку.....	144
4.4. Валеологічний порадник для батьків.....	145
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	154

ПЕРЕДМОВА

Здоров'я дитини – ні з чим незрівнянна цінність. Якщо малюк здоровий, то й процеси його виховання та навчання відбуваються продуктивніше, він здатний засвоювати нове, бути творцем свого «Я», відчувати радість життя. Саме в дошкільному віці закладається фундамент здоров'я та довголіття, витривалості та стійкості дитячого організму.

Важливим чинником у формуванні в дошкільників здоров'я та ставлення до нього є засвоєння ними цінностей, поведінки, способу життя їхнього оточення, родини. Як відомо, першими вихователями дитини є батьки. Від того, як вони ставляться до своєї дитини, чого навчають і як виховують, залежить наскільки гармонійним буде розвиток її та й ефективність суспільного виховання. Адже людина з'являється на світ для того, щоб її потенційна можливість стати людиною перетворилася на вміння бути нею, щоб оволодіти наукою і мистецтвом життя, навчитися бути у злагоді з довкіллям та в згоді із собою відповідно до своїх природних можливостей, набути вміння вдосконалюватися протягом життя, прямувати до своєї «вершини». Дитина вчиться, щоб повноцінно жити в умовах плінного життя, за допомогою дорослих знайти в ньому своє місце, цінувати все навколо себе та власне «Я».

Тому важливим завданням вихователів закладів дошкільної освіти (ЗДО) є надання батькам теоретичної і практичної допомоги з питань формування, збереження і зміцнення в дітей фізичної, психічної та соціальної складових здоров'я, а також ціннісного ставлення до власного здоров'я.

Автори щиро сподіваються, що посібник буде корисним для тих творчо налаштованих фахівців дошкільної освіти які

поєднують свою професію з глибоким осмисленням свого професійного саморозвитку.

У пропонованому посібнику систематизовані теоретичні основи формування культури здоров'я дітей дошкільного віку, крім цього багато уваги приділено методичним аспектам даної проблеми. Матеріал структурований з урахуванням побажань студентів та вихователів ЗДО в відповідності з Конституцією України, Законом України «Про освіту», Законом України «Про дошкільну освіту», Базовим компонентом дошкільної освіти та іншими нормативно-правовими документами які регламентують діяльність закладів дошкільної освіти.

Автори висловлюють щиру подяку Щербині Галині Михайлівні – завідувачу закладу дошкільної освіти №66 м. Чернігова, яка безпосередньо сприяла розробці, апробації та практичному впровадженню наших матеріалів у освітній процес ЗДО та рецензентам: Кошель Анні Павлівні – кандидату педагогічних наук, старшому викладачу кафедри дошкільної та початкової освіти Національного університету «Чернігівський колегіум імені Т.Г. Шевченка і Олексієнко Вікторії Вікторівні – завідувачу закладу дошкільної освіти №26 м. Чернігова, які уважно прочитали рукопис і зробили цінні зауваження, врахування яких сприяло удосконаленню навчального посібника.